

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
RT I 1997, 81, 1362

Toote nõuetekohasuse tõendamise seadus

Vastu võetud 23.10.1997

1. peatükk. ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

- (1) Käesolevas seaduses sätestatakse toote nõuetekohasusetõendamise alused ja nõuded ning järelevalvenõuetekohasuse tõendamise üle.
- (2) Käesolevat seadust kohaldatakse toote nõuetekohasusetõendamise ja selle üle järelevalve teostamisesuhtes niivõrd, kui võrd seda ei ole reguleeritud teiste seadustega.

§ 2. Toote nõuetekohasuse tõendamise eesmärk

- (1) Toote nõuetekohasuse tõendamise eesmärk on tagada toote vastavus seaduse või muu õigusaktiga kehtestatud tervise- ja keskkonnakaitse- ning ohutusnõuetele.
- (2) Toote nõuetekohasuse tõendamine on käesolevaparagrahvi lõikes 1 esitatud nõuete puhul kohustuslik.
- (3) Toote nõuetekohasust tõendab:
 - 1) tarnija, kelleks on toote valmistaja või toote importija, või
 - 2) volitatud tõendamisasutus.
- (4) Toode käesoleva seaduse tähenduses on vallasasi.
- (5) Käesolevat seadust ei kohaldata toote nõuetekohasusevabatahtliku tõendamise suhtes.

2. peatükk. TOOTE NÕUETEKOHASUSEHINDAMINE JA TÕENDAMINE

§ 3. Toote nõuetekohasust tõendav dokumendid

- (1) Toote nõuetekohasust käesoleva seaduse § 2 lõikes 1 nimetatud nõuete puhul tõendatakse:
 - 1) tarnija vastavusavalduse või
 - 2) volitatud tõendamisasutuse vastavustunnistusega.
- (2) Müüa või muul viisil avalikuks kasutamiseks üleanda võib üksnes vastavusavaldust või -tunnistust omavat toodet.
- (3) Vastavusavalduse ja -tunnistuse väljaandmise tingimused ja korrakehtestab Vabariigi Valitsus. Vabariigi Valitsus võib volitada asjaomase ministri kehtestama nimetatud tingimused ja korratema valitsemisalas.
- (4) Tootele, millele on antud vastavusavaldus või -tunnistus, võib paigaldada vastavusmärgi. Vastavusmärgikirjelduse ja tootele paigaldamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus.
- (5) Välisriigis väljaantud nõuetekohasust tõendav dokumendi tunnustamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus, kui välislepingutega ei ole sätestatud teisiti. Vabariigi Valitsus võib volitada asjaomase ministri kehtestama nimetatud korra tooteliikide kohta tema valitsemisalas.

§ 4. Vastavusavaldus

- (1) Vastavusavalduse annab tarnija üksiktootele või tootepartiile.
- (2) Tarnija tagab toote vastavuse nendele nõuetele, mille kohtavastavusavaldus on antud.

(3) Nende toodete loetelu, millele vastavusavalduse andmiseks on katsetamisseja kvaliteedijärelevalvesevaja kaasata volitatud hindamisasutus, kehtestab Vabariigi Valitsus. Vabariigi Valitsus võib volitada asjaomaseministri kehtestama nimetatud loetelu tema valitsemisalas.

(4) Vastavusavalduse koostamiseks kaasatud volitatud hindamisasutussäilitab katsetuste jakvaliteedijärelevalve dokumente vähemalt 10 aastat pärast nendekoostamist.

(5) Vastavusavalduse koostamise kulud kannab tarnija.

§ 5. Vastavustunnistus

(1) Vastavustunnistuse annab volitatud tõendamisasutus tarnija kirjalikutaotluse alusel tootekatsetuste jatoote valmistamisega seotud katsete ning kvaliteedijärelevalve tulemuste põhjal.

(2) Katsetamine on tehniline menetlus toodet iseloomustavate näitajateja omaduste kindlakstegemiseks.

(3) Kvaliteedijärelevalve on tootja sisesekvaliteedikontrollisüsteemi toimivuse, tootmiskorralduse ja tootenõuetekohasuse kontrollimine.

(4) Volitatud tõendamisasutus võib vastavustunnistuse anda:

1) sama toote jätkuvaks valmistamiseks või

2) üksiktoote või tootepartii kohta.

(5) Toote jätkuva valmistamise korral antakse vastavustunnistus kuniviieks aastaks. Kui toode ei vasta enamõuetele, tunnistab volitatud tõendamisasutus vastavustunnistuse kehtetuks.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 1nimetatud vastavustunnistuse kehtimise ajal peab volitatudtõendamisasutus korraldama tootja juures kvaliteedijärelevalvet ise võitellima järelevalveteenuse teiselt volitatudasutuselt või muult juriidiliselt isikult.

(7) Volitatud tõendamisasutus on kohustatud vastavustunnistust ja selleandmise aluseks olnud dokumentesäilitama pärast vastavustunnistuse kehtivusaja lõppemist vähemalt 10 aastat.

(8) Toote nõuetekohasuse tõendamiseks tehtudpõhjendatud kulutused katab tarnija.

(9) Vastavustunnistuse kehtivusaja määramise tingimused janende toodete loetelu, mille müügiks või muulviisil edasiandmiseks on kohustuslik vastavustunnistus, kehtestab Vabariigi Valitsus. Vabariigi Valitsus võibvolitada asjaomase ministri kehtestama nimetatud tingimused ja loetelu tema valitsemisalas.

§ 6. Volitatud asutus

(1) Volitatud asutused on volitatud tõendamisasutus ja volitatudhindamisasutus.

(2) Volitatud tõendamisasutuse ülesanne on hinnata tootenõuetekohasust ja väljastada tarnijalevastavustunnistus, kui toode osutub hindamise tulemusena nõuetekohaseks. Volitatud tõendamisasutus hindabtoote vastavust ise või tellib hindamisteenusu volitatud hindamisasutuselt.

(3) Volitatud hindamisasutus korraldab tootekatsetusi jakvaliteedijärelevalvet ning osutab hindamisteenusustvastavusavalduse ja -tunnistuse koostamisel.

(4) Toote nõuetekohasust hinnatakse käesoleva seaduse§ 5 lõigetes 2 ja 3 sätestatud viisil.

(5) Volitatud asutus on kohustatud täitma järgmisipõhinõudeid:

1) tegutsema erapooletult;

2) tagama ülesande täitmiseks vajaliku tehnilise varustuseja personali;

3) põhjendama vastavustunnistuse väljaandmisestkeeldumise otsuseid;

4) hoidma saladuses toote nõuetekohasuse hindamisel jatõendamisel talle teatavaks saanud sellealast äri-, ameti- ja tehnikateavet.

(6) Volitatud tõendamisasutus võib toote nõuetekohasusthinnates omal vastutusel kasutada teiste isikuteteenusuid, kui ta on veendunud nende isikute vastavuses käesoleva paragrahvilõike 5 punktide 1, 2 ja 4 nõuetele.

(7) Volitatud tõendamisasutus võib tellida hindamisteenusuidteistelt isikutelt üksnes kindlalt piiritletudtehniliste ülesannete täitmiseks.

(8) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 5 volitatud asutusele esitatud põhinõuetele võib Vabariigi Valitsuskehtestada lisanõudeid ja nende täitmise järelevalve korra.

§ 7. Hindamis- ja tõendamisasutuse volitamine

(1) Õiguse tegutseda volitatud hindamis- või tõendamisasutusena annab asjaomane minister vastava taotlusealusel, kui taotleja vastab käesoleva seaduse § 6 lõigetes 5 ja 8 ettenähtud nõuetele. Minister annab õigusetegutseda volitatud asutusena tema moodustatud komisjoni ettepanekul.

(2) Volitataval tõendamisasutusel peab lisaks käesoleva seaduse § 6 lõikes 5 ettenähtud põhinõuetele olemasõlmitud vastutuskindlustusleping.

(3) Asjaomane minister volitab tegutsema hindamis- ja tõendamisasutusi käskkirjaga, milles kirjeldatakse toote nõuetekohasuse tõendamiseks, toote katsetamiseks või kvaliteedijärelevalveks antud volituse ulatust. Õigusetegutseda volitatud asutusena antakse kuni viieks aastaks.

(4) Hiljemalt kolm kuud enne volituse lõppemist on volitatud asutusel õigus esitada taotlus volituse tähtajapikendamiseks.

3. peatükk. RIIKLIK JÄRELEVALVE JA VASTUTUS

§ 8. Riiklik järelevalve

(1) Asjaomane minister korraldab järelevalvet tema volitatud hindamis- ja tõendamisasutuste tegevuse üle käesoleva seaduse § 7 lõikes 1 nimetatud komisjoni kaudu. Komisjoni liikmetel on õigus saada volitatud asutuselt kõiki volitamise seotud tegevuse järelevalveks vajalikke dokumente ning pääseda volitatud asutuse volitusepiires oleva hindamis- ja tõendamistegevuse seotud territooriumile ja ruumidesse.

(2) Kui volitatud asutus ei vasta käesoleva seaduse § 6 lõikes 5 ettenähtud põhinõuetele ega lõikes 8 nimetatud lisanõuetele, tunnistab asjaomane minister volituse kehtetuks või peatab volituse ja annab tähtajapuuduste kõrvaldamiseks. Kui tähtajaks puudusi ei kõrvaldata, tunnistab minister volituse kehtetuks.

(3) Kui asutuse volitus lõpetatakse käesolevas seaduses sätestatud korras või lõpeb tema tegevus muul seaduslikul alusel, peab volitatud asutus andma käesoleva seaduse § 4 lõike 4 ja § 5 lõike 7 alusel säilitamisele kuuluva dokumentatsiooni üle käesoleva seaduse § 7 lõikes 1 nimetatud komisjonile.

§ 9. Vastutuse alused

(1) Käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide rikkumise eest:

1) kannab füüsiline isik haldus- või kriminaalvastutust seaduses ettenähtud korras;

2) vastutab juriidiline isik käesoleva seaduse kohaselt.

(2) Varaline kahju, mis kaasneb käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide rikkumisega, hüvitatakse tsiviilkorras.

§ 10. Juriidilise isiku vastutus

(1) Kui toodet müües või muul viisil üle andes tuleb esitada toote nõuetekohasust tõendav dokument, kuid juriidilisest isikust tarnija seda ei tee või paigaldab vastavusmärgi tootele, millel puudub nõuetekohasust tõendav dokument, -- määratakse talle rahaträhv kuni 75 000 krooni.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevuse eestteistkordselt 12 kuu jooksul -- määratakse rahaträhv kuni 125 000 krooni.

§ 11. Menetlus juriidilise isiku õiguserikkumise asjas

(1) Käesoleva seaduse §-s 10 nimetatud õiguserikkumise asjas on õigus koostada protokoll tuletõrje- ja päästeametnikul, Tööinspektsiooni ametnikul, tehnilise järelevalve ametnikul, ehitusjärelevalveametnikul, tervishoiuametnikul, tarbijakaitseametnikul, veterinaarametnikul ja keskkonnajärelevalveametnikul vastavalt omapädevusele.

(2) Käesoleva seaduse §-s 10 nimetatud haldusõiguserikkumise asja arutab ja karistuse määrab halduskohtunik. Menetlus juriidilise isiku haldusõiguserikkumise asjas toimub haldusõiguserikkumisteseadustikus (RT 1992, 29, 396; RT I 1997, 66--68, 1109; 73, 1201) sätestatud korras.

4. peatükk. LÕPPSÄTTED

§ 12. Vabariigi Valitsuse seaduse muutmine

Vabariigi Valitsuse seaduses (RT I 1995, 94, 1628; 1996, 49, 953; 88, 1560; 1997, 29,447; 40, 622; 52,833; 73, 1200) tehakse järgmised muudatused ja täiendused:

1) paragrahvi 63 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna «sertifitseerimise» sõnaga «, akrediteerimise»;

2) paragrahvi 65 lõikest 1 jäetakse välja sõna «standardi».

§ 13. Haldusõiguserikkumiste seadustikumuutmine

Haldusõiguserikkumiste seadustikus (RT 1992, 29, 396; RT I 1997,66--68, 1109; 73, 1201) tehakse järgmised muudatused ja täiendused:

1) paragrahvi 169 pealkirjas ja tekstis asendatakse sõnad «standardites ja nendega võrdsustatud reglementides ja dokumentides esitatud kohustuslike nõuete» sõnadega «seadusevõlli muu õigusaktiga kehtestatud tehnilistenõuete»;

2) seadustikku täiendatakse §-ga 169¹ järgmises sõnastuses:

«§ 169¹. Toote nõuetekohasusetõendamise seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide eiramine

(1) Toote müümise või muul viisil üleandmisevõlli edasitoimetamise korral vastavusavalduse võivastavustunnistuse esitamata jätmise eest, kui vastavusavaldus võivastavustunnistus tuleb toote nõuetekohasusetõendamise seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide kohaselt esitada, --määratakse rahatrahv kuni kahesajapäevapalga ulatuses.

(2) Volitatud tõendamisasutuse töötajale, kes on tootenõuetekohasuse hindamisel teadlikult kasutanudebaõigeid või moonutatud andmeid vastavustunnistuse koostamiseks, --määratakse rahatrahv kuni sajaviiekümne päevapalga ulatuses.

(3) Isikule, kelle volitatud tõendamisasutus on kaasanud tootenõuetekohasuse tõendamisse ja kes on vastavustunnistuse koostamiseks teadlikult esitanud moonutatud või valeandmeid, --määratakse rahatrahv kuni sajaviiekümne päevapalga ulatuses.»;

3) paragrahvi 186 lõike 1 loetelutäiendatakse pärast arvu «168¹» sõnadega «, 169¹lg. 2 ja 3»;

4) paragrahvi 203 lõike 1 loetelutäiendatakse pärast arvu «169» sõnadega «p-d 3 ja 4»;

5) paragrahvi 207 lõike 1 loetelutäiendatakse pärast sõnu «169 p-d 1, 2 ja 4» sõnadega «, 169¹lg. 1»;

6) paragrahvi 228 lõiget 1 täiendatakse punktiga 39 järgmises sõnastuses:

«39) Standardiamet -- 169¹lg. 2 ja 3.».

§ 14. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 1998. aasta 1. märtsil, väljaarvatud § 7 lõige 2, mis jõustub 2000. aasta 1. jaanuaril.

Riigikogu esimees Toomas SAVI